

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

ЄВРОПЕЙСЬКА КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНА СИСТЕМА

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

освітній ступінь	<u>бакалавр</u>
галузь знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
спеціальність	<u>014.03 Середня освіта (Історія)</u>
освітня програма	<u>Історія та правознавство</u>

1. Кваліфікація, що присвоюється

Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти за спеціальністю «Історія» та спеціалізацією «Правознавство»

2. Тривалість програми

3 роки 10 місяців

3. Кількість кредитів

240 кредитів ЄКТС.

4. Рівень кваліфікації відповідно до Національної рамки кваліфікацій та Європейської рамки кваліфікацій

FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – рівень, НРК – 6 рівень.

5. Галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

6. Профіль програми

Мета програми	
Мета освітньої програми – підготовка фахівців, здатних вирішувати типові професійні завдання в галузі історії, надання студентам основ наукового підходу до розуміння світового історичного процесу, вітчизняної історії.	
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	
На навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавр приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста.	
Характеристика програми	
1. Предметна область / галузь знань	Середня освіта (Історія) / Освіта/Педагогіка
2. Фокус програми: загальна/спеціальна	Загальна вища освіта за спеціальністю «Середня освіта», предметною спеціальністю «Історія».
3. Орієнтація програми	Освітня. Підготовка вчителів історії середніх освітніх закладів.
4. Особливості програми	Додаткова спеціалізація – правознавство. Теоретичні знання студенти закріплюють у процесі проходження навчальних та виробничих практик.
Програмні компетентності	
1. Загальні	<ol style="list-style-type: none"> Здатність творчо використовувати набуті теоретичні знання у практичній роботі. Здатність формулювати задачі, збирати дані, аналізувати їх та пропонувати рішення. Вільне володіння державною мовою. Здатність проведення наукових досліджень. Здатність працювати в команді. Здатність формувати толерантні відносини в

		колективі. 7. Здатність до критики та самокритики.
2.	Фахові	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до організації й управління освітнім процесом у середньому загальноосвітньому закладі. 2. Здатність застосовувати педагогічні знання у навчально-виховному процесі. 3. Здатність до аналізу педагогічної діяльності. 4. Здатність розробляти конспекти уроків та виховних заходів відповідно до зазначеної педагогічної технології. 5. Здатність організовувати творчу інтелектуальну діяльність учня або колективу з метою формування ключових компетентностей. 6. Здатність до оволодіння елементами інноваційних технологій та впровадження їх у навчально-виховний процес. 7. Здатність до аналізу індивідуально-типологічних особливостей учнів (темперамент, характер, здібності) та їх урахування в педагогічній діяльності. 8. Здатність знаходити, критично аналізувати та використовувати інформацію з різних історичних джерел згідно з завданнями. 9. Володіти базовими загальними історичними знаннями. 10. Здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження дисципліни в усній та письмовій формах рідною мовою. 11. Розуміння сучасних наукових підходів до осмислення історичного процесу. 12. Здатність встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. 13. Здатність володіти спеціальними знаннями з хронології, історичної географії, краєзнавства, музеєзнавства, джерелознавства та архівознавства.

7. Ключові результати навчання

1. Організувати навчальний процес на основі педагогіки співпраці.
2. Застосовувати педагогічні знання у навчально-виховному процесі.
3. Володіти сучасними педагогічними технологіями.
4. Розробляти конспекти уроків та виховних заходів відповідно до зазначеної педагогічної технології.
5. Організовувати творчу інтелектуальну діяльність учня або колективу.

6. Впроваджувати інноваційні технології у навчально-виховний процес.
7. Враховувати вікові особливості учнів у процесі планування та проведення уроків і виховних закладів.
8. Володіти історичним теоретичним матеріалом.
9. Відтворити українську та світову історичну хронологію.
10. Впорядкувати наукові підходи до вивчення історії.
11. Знати основні події вітчизняної та світової історії, співвідносити їх.
12. Володіти основними історичними поняттями й термінами.
13. Аналізувати історичні та правові документи, інтерпретувати їх.
14. Застосовувати загальнонаукові та спеціальні історичні принципи й методи у науково-дослідній роботі.
15. Планувати самостійну роботу та організувати співпрацю в колективі для виконання різноманітних навчальних і науково-дослідних завдань.
16. Демонструвати знання з обраної спеціалізації.
17. Володіти українською мовою.
18. Демонструвати знання іноземної мови.
19. Дотримуватись принципів плюралізму, гуманізму та толерантності у процесі вирішення спірних питань.
20. Демонструвати активну громадянську позицію та здатність до виконання управлінських завдань і функцій.

8. Структурна діаграма програми

Назва навчальної дисципліни/модуля або практики	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин	Семестр
І. Цикл загальної підготовки			
Нормативні дисципліни (19 кредитів, 8%)			
Філософія	5	150	2
Англійська мова	9	270	1, 2
Українська мова	5	150	1
Дисципліни вільного вибору студента (8 кредитів, 3%)			
Перелік дисциплін соціально-гуманітарного спрямування	4	120	3
Перелік дисциплін природничого та технічного спрямування	4	120	4
II. Цикл професійної підготовки			
Нормативні дисципліни (116 кредитів, 47%)			
Педагогіка	6	180	2
Психологія	6	180	1
Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень	4	120	1
Методика навчання історії	8	240	4, 5
Історія України та української культури	18	540	3, 4, 5, 7

Історія первісного суспільства	5	150	1
Історія стародавнього світу	7	210	2
Історія середніх віків	7	210	3
Нова та новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки	12	360	5, 7
Історичне джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни	5	150	1
Історичне краєзнавство, музеєзнавство та архівознавство	5	150	2
Курсова робота з історії	1	30	4
Курсова робота з історії	1	30	6
Курсова робота з методики навчання історії	1	30	7
Ознайомча практика	3	90	2
Навчальна практика (музейна, архівна, археологічна, етнографічна)	6	180	4
Виробнича практика	15	360	6, 7
Кваліфікаційна робота	6	180	8
Дисципліни вибору факультету (45 кредитів, 20%)			
Історія країн Азії, Африки та Латинської Америки	8	240	6, 8
Історія країн Центрально-Східної Європи	12	360	4, 6, 8
Основи археології та етнології	4	120	3
Теорія держави і права	3	90	3
Історія вчень про державу і право	3	90	4
Основи публічного права України (конституційне, кримінальне, адміністративне)	4	120	5
Основи приватного права України (цивільне, трудове, сімейне)	4	120	6
Правоохоронні органи та адвокатура	3	90	8
Методика навчання правознавства	4	120	6
Дисципліни вільного вибору студента (52 кредити, 22%)			
Перелік дисциплін психолого-педагогічного спрямування	4	120	3
Перелік дисциплін професійного спрямування	48	1440	3-8

9. Положення про оцінювання та шкала оцінок

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС» (рішення вченої ради ІДГУ від 02.03.2016 р., протокол №7). Основними формами контролю є поточний, проміжний (модульний) та підсумковий

(залік, іспит). Оцінювання знань здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та переводиться у 100-бальну шкалу.

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	
	екзамен	залік
90-100	відмінно	зараховано
80-89	добре	
65-79		
55-64	задовільно	
50-54		
30-49	незадовільно	не зараховано
1-29		

10. Форми атестації здобувачів

Атестація здійснюватися у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену зі спеціальності. З метою атестації здобувачів вищої освіти створюється Атестаційна комісія, діяльність якої регламентується «Положенням про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії в ІДГУ» (рішення вченої ради ІДГУ від 26.02.2015 р., протокол №5). Атестаційний екзамен включає програмні питання, які визначають рівень засвоєння фахових компетентностей.

Кваліфікаційною роботою є робота бакалавра, що виконується на завершальному етапі здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вимоги до написання кваліфікаційних робіт, порядок її виконання та захисту визначено в «Положенні про кваліфікаційні роботи в ІДГУ» (рішення вченої ради ІДГУ від 26.11.2015 р., протокол №4). Деталізація вимог до кваліфікаційної роботи регламентується методичними рекомендаціями кафедри. Для запобігання академічного плагіату кваліфікаційні роботи розміщуються на електронному репозиторії вищого навчального закладу та проходять комп'ютерну перевірку на наявність плагіату.

11. Керівник програми чи еквівалентна посада

Гарант освітньої програми – кандидат історичних наук, доцент Дізанова Ада Віталіївна

12. Професійні профілі випускників

Випускники мають можливість обіймати посади вчителя середнього навчально-виховного закладу, викладача історії в коледжах, технікумах, професійно-технічних училищах, наукового співробітника та консультанта в науково-дослідних закладах, державних установах, архівах, музеях, культурно-освітніх громадських і приватних організаціях, засобах масової інформації.

13. Доступ до подальшого навчання.

Можливість навчатися за програмою другого циклу для здобуття освітнього ступеня магістра за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або суміжною.

ІНФОРМАЦІЯ СТОСОВНО ОКРЕМИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

Загальні нормативні дисципліни **Філософія**

- 1. КОД:** ЗНД 1.01
- 2. ТИП:** нормативний
- 3. РІК НАВЧАННЯ:** другий
- 4. СЕМЕСТР:** 2
- 5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС:** 5
- 6. ЛЕКТОР:** доц. Запорожченко О. В.
- 7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

Завдання дисципліни: сприяння ґрунтовному ознайомленню студентів з історією розвитку філософії; роз'яснення основних актуальних проблем сучасної світової філософії; визначення основних етапів формування світової філософської думки; розвиток вміння самостійно робити філософський аналіз різних вчень, концепцій, ідей, порівнювати їх; розвиток вміння обґрунтовувати свою світоглядну позицію і філософські погляди, вміння відстоювати свої погляди в дискусії; виховання поваги до загальнолюдських цінностей, на яких ґрунтується розвиток людства; сприяння формуванню систематизованого світогляду і високої культури мислення .

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: специфіку філософії як особливого типу світогляду, її функції, завдання, проблемне поле; понятійно-термінологічний апарат курсу; основні напрямки філософії та історію їх виникнення; основних представників світової філософії та їх базові концепції та ідеї; особливості та проблематику філософських пошуків у кожен епоху розвитку людства; основні джерела філософських знань.

вміти: обґрунтовувати свою світоглядну позицію щодо важливості знань з основ філософії; порівнювати між собою різні філософські погляди, ідеї, концепції; аналізувати вплив соціокультурних чинників на формування філософських ідей, проблематику філософських пошуків; коректно використовувати філософські терміни та поняття під час усних відповідей на семінарських заняттях, складати термінологічні словники, застосовувати філософські терміни для експлікації власної думки; здійснювати самостійний пошук інформації з використанням різноманітних ресурсів.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Вступ до історії з основами наукових досліджень

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Філософія як форма суспільної свідомості. Структура, предмет і функції філософії. Стародавня філософія як зародок і колиска всіх наступних типів філософії. Основні філософські поняття античної філософії. Нові умови розвитку філософії. Від політеїзму до монотеїзму. Релігійний характер філософських пошуків. Філософія епохи Відродження.

Представники європейської філософії Нового часу. Соціальні та антропологічні ідеї Нового часу та філософія Просвітництва. Загальна характеристика німецької класичної філософії, її представники. Марксистська філософія. Антропологічні напрямки в західній філософії. Проблема несвідомого та ірраціонального. Філософія людського існування (екзистенціалізм). Еволюція релігійної філософії. Сцієнтистські напрямки. Позитивізм та його різновиди. Структуралізм та модернізм в сучасній філософії.

Філософська думка Київської Русі. Києво-Могилянська академія як осередок розвитку філософії в Україні. Проблема людини у філософських роздумах Г.Сковороди. Проблема звільнення людини і нації у творах мислителів Кирило-Мефодіївського братства. Розробка антропологічного принципу та ідея суспільного прогресу у творчості Франка, Драгоманова, Грушевського та ін. Подальший розвиток філософської думки в Україні.

Буття як універсальна філософська категорія. Свідомість людини як духовний спосіб орієнтації її у реальності буття. Загальний зміст і форми пізнавальної діяльності. Істина як процес. Природні передумови, матеріальні та духовні засади людського життя. Суспільне виробництво, його архітектоніка. Економічна, соціальна, політична і духовна сфери життя людей. Соціальна структура суспільства. Суспільна свідомість. Проблема сенсу, цінності і самоцінності людського життя у духовному досвіді людства. Ідея цілісної людини як вираз сенсу людського життя. Свобода і гуманізм. Свобода і культура.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Історія філософії: підручник / А. К. Бичко, І. В. Бичко, В. Г. Табачковський. — К., 2001.
2. Огородник І. В. Історія філософської думки в Україні : навч. посібник /І. В. Огородник, В. В. Огородник. — К., 1999.
3. Філософія : навч. посібник / за ред. І. Ф. Надольного. — 5-е вид., випр. і доп. — К. 2005.
4. Федів Ю., Мозгова Н. Історія української філософії: навч. посібник / Ю. Федів, Н. Мозгова. — К., 2001.
5. Чижевський Д. Нариси з історії філософи в Україні / Д. Чижевський // Твори. В 4 т. / під заг. ред. В. Лісового. — К., 2005.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Англійська мова

1. КОД: ЗНД 1.02

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1, 2

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 9

6. ЛЕКТОР: доц. Рябушко С. О.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: навчити студентів англійської мови на такому рівні володіння англомовним мовленням, що буде сприяти підвищенню їхньої мобільності та конкурентоздатності на ринку праці.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати граматичні структури, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах; правила англійського синтаксису, щоб дати можливість розпізнавати і продукувати широке коло текстів в академічній та професійній сферах; мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення; широкий діапазон словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним в академічній та професійній сферах;

вміти: обговорювати навчальні та пов'язані зі спеціалізацією питання, для того щоб досягти порозуміння зі співрозмовником; готувати публічні виступи з низки великої кількості галузевих питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів; знаходити нову текстову, графічну, аудіо та

відео інформацію, що міститься в англomовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією; аналізувати англomовні джерела; писати професійні тексти і документи англійською мовою; перекладати англomовні професійні тексти на рідну мову.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ЗМІСТ КУРСУ:

Англійська мова серед інших мов світу. Фонетика. Граматика. Основні правила читання. Сучасна англomовна лексика. Мовленнєві та ідіоматичні конструкції АМ. Вивчення лексико-граматичного й фонетичного матеріалу відбувається на основі таких автентичних текстів, як-от: «Походження суспільства», «Стародавні цивілізації», «Пам'ятки культури», «Історія освіти», «Міфи, легенди, мистецтво древніх», «Алфавіт, календарі, бібліотеки», «Витоки демократії» та ін. Робота з вищезазначеними джерелами дає можливість студентам оволодіти політичною, економічною й красзнавчою лексикою АМ, а також ознайомитися з державно, парламентською й економічною системами Великої Британії та США, їх історичними і географічними особливостями.

Робота з англomовними газетами і журналами. Вдосконалення практики двостороннього писемного та усного перекладу.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Камянова Т. English. Практический курс английского языка. М., Издательство «Дом Славянской Книги», 2005. – 384 с.
2. Парашук В.Ю. Грицюк Л.Ф., Саум Стівен Б. Практичний курс англійської мови: Підручник. – К.: Т-во «Знання», КОО, 1999. – 526 с.
3. Шерешевская М.А. Учебник английского языка для филологов и историков. - Л., 1975.
4. Эккерсли К.Э. Английский язык. Полный курс. - Х., 2000.
5. Пароятникова А.Д. Английский язык для гуманитарных вузов. - М.: Высшая школа, 2006.

11. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, практичні заняття, самостійна робота.

12. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: екзамени.

13. МОВА НАВЧАННЯ: англійська.

Українська мова

1. КОД: ЗНД 1.03

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: доц. Циганок І. Б.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: сформувати уявлення студентів про українську мову як систему одиниць різного рівня, що взаємодіють, поглибити знання першокурсників, набуті під час вивчення української мови за шкільною програмою, активізувати й удосконалити мовленнєві навички, культуру письма та усного спілкування. Одним із основних аспектів вивчення української мови є функціональний підхід, тому безпосередню увагу зосереджено на використанні студентами мовних засобів для формування досконалого мовлення.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основні питання з лінгвістики, зокрема фонетики, фонології, лексикології, фразеології, лексикографії, граматики української мови, стилістики і культури української мови; різні аспекти ділового спілкування.

вміти: диференціювати мовні одиниці всіх мовних рівнів та здійснювати їх опис, правильно використовувати на письмі їх словоформи; розрізняти функціональні стилі

української мови, спираючись на їхні ознаки;) грамотно писати тексти різних стилів; правильно писати документи різних видів, доречно використовуючи особливості документної мови.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Українська мова серед інших мов світу. Фонетика. Класифікація звуків української мови. Орфографія, орфоепія, пунктуація української мови. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія і фразеографія.

Словотвір і морфеміка української мови. Морфологія як вчення про частини мови. Іменник в українській мові. Прикметник в українській мові. Числівник в українській мові. Займенник в українській мові. Дієслово в українській мові. Незмінювані частини мови в українській мові. Синтаксис української мови. Словосполучення і просте речення. Складне речення. Пряма і непряма мова. Діалог. Заміна прямої мови непрямою. Цитати. Українська пунктуація.

Стилістика української мови. Мовний стиль як сукупність засобів, вибір яких зумовлюється змістом, метою та характером висловлювання. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль. Розмовний стиль. Офіційно-діловий стиль. Епістолярний стиль. Конфесійний стиль.

Ділове мовлення і культура мови. Літературна мова як оброблена форма загальнонародної мови. Культура мови, культура мовлення. Комунікативні якості мови. Культура усного мовлення.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондар О.І., Карпенко Ю.О., Микитин-Дружинець М.Л. Сучасна українська мова. – К., 2006.
2. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фонетика / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко. – К., 2010.
3. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Синтаксис / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко. – К., 2010.
4. Український правопис. – К., 2010.
5. Делюсто М. С. Типологія говірок межиріччя Дністра і Дунаю. – Ізмаїл, 2012.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, практичні заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: залік.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Професійні нормативні дисципліни **Педагогіка**

1. КОД: ПНД 1.01

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 2

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 6

6. ЛЕКТОР: доц. Звєкова В, К.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: опанування студентами загальних основ педагогіки; засвоєння психолого-педагогічних та методичних основ організації й управління освітнім процесом у середньому загальноосвітньому закладі; формування та вдосконалення практичних вмінь і навичок застосування педагогічних знань у навчально-виховному процесі; розвиток педагогічного мислення, здатності до аналізу педагогічної дійсності; оволодіння майбутніми фахівцями елементами інноваційних технологій та здатністю впроваджувати їх у навчально-виховний процес; формування професійних якостей особистості, які

дозволять успішно оволодівати майстерністю організації освітнього процесу в навчальному закладі, досягти високого рівня самоорганізації професійно-педагогічної діяльності.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: поняттєво-категорійний апарат курсу; сутність та складові процесу навчання; освітню систему в Україні; тенденції розвитку педагогіки як науки; загальні закономірності виховання, навчання та розвитку школяра; мету, зміст, принципи, методи і форми організації навчання та виховання в школі; сутність та особливості процесу навчання; зміст загальної середньої освіти та шляхи її модернізації; наукові підходи до класифікації педагогічних технологій; вимоги до вчителя сучасної школи;

вміти: педагогічно осмислювати та реалізовувати процес розвитку, виховання, навчання школяра та забезпечувати творчий підхід до педагогічної діяльності; грамотно оперувати поняттєво-категорійним апаратом курсу; аналізувати педагогічні ситуації з позицій сучасної педагогіки; діагностувати рівень власних знань, умінь і навичок з дисципліни; удосконалювати педагогічні здібності та вміння педагогічної техніки; виявляти власну педагогічну творчість у розв'язанні проблемних педагогічних ситуацій, які можуть виникнути в освітньому процесі; розробляти конспекти уроків та виховних заходів відносно зазначеної педагогічної технології; організовувати творчу інтелектуальну діяльність учня або колективу з метою формування ключових компетентностей; добирати відповідно до мети діяльності методи і форми навчання, виховання та соціалізації особистості.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Психологія.

КОРЕКВІЗИТ: Основи педагогічної творчості. Інноваційні процеси в освіті

10. ЗМІСТ КУРСУ: Предмет і завдання педагогіки. Мета і завдання виховання. Система освіти в Україні. Розвиток, виховання й формування особистості. Вікова періодизація розвитку особистості. Предмет і завдання дидактики. Процес навчання в сучасній школі. Закономірності і принципи навчання. Зміст освіти. Методи навчання та форми організації навчального процесу. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів. Сутність, структура та методи виховання. Сутність та структура процесу виховання. Загальні методи виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності й поведінки. Методи стимулювання діяльності й поведінки. Методи самовиховання й перевиховання особистості. Зміст та організація процесу виховання. Шляхи згуртування дитячого колективу. Робота вчителя з батьками школярів. Позакласна та позашкільна виховна робота. Технології ефективного навчання. Педагоги-новатори та авторські школи. Наукові основи управління закладами освіти, організація методичної роботи в школі.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія- К.: Либідь, 2005
2. Головінський І. Педагогічна психологія- К.:, 2003
3. Бондарчук Е.И. Основы психологии и педагогики- К.:, 2002
4. Палеха Ю.І. Основи психології та педагогіки- К.:, 2002
5. Степанов О.М. Основи психології і педагогіки - К.:, 2006
6. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. – К., 2001.
7. Фіцула М.М. Педагогіка. – К., 2000.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

15. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Психологія

1. КОД: ПНД 1.02

- 2. ТИП:** нормативний
3. РІК НАВЧАННЯ: перший
4. СЕМЕСТР: 1
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 6
6. ЛЕКТОР: доц. Везенкова Г.І.
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: формування цілісного уявлення про психіку, її рівні, психічні явища; засвоєння сутності психічних явищ, основних закономірностей психічних пізнавальних, емоційно-вольових процесів і станів та психологічних особливостей особистості і їх зв'язку з поведінкою та діяльністю людини; формування у студентів аналітико-синтетичного та аналітико-критичного типу мислення.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: сутність психічних явищ, як форм відображення дійсності; теорії та парадигми психічної детермінації поведінки та діяльності людини, функції несвідомого, підсвідомого, свідомості та мати цілісне уявлення про рівні психіки, структурні компоненти рівнів психіки, методи загальної психології, методологічні принципи та етапи наукового дослідження, психологічну структуру діяльності, види діяльності та форми її освоєння, психологічну структуру комунікативної діяльності, її значення у формуванні міжособистісних стосунків, структуру соціальних груп, їх види та методи вивчення, сутність психічних когнітивних процесів (відчуттів, сприймання, пам'яті, мислення і мови, уявлення, уваги), їх види та закономірності проявлення, сутність психічних емоційних процесів (емоційного тону, настрою, ситуативних емоцій, вищих почуттів, афекту) та їх оціночну і мотиваційну функції, сутність вольових процесів та їх роль у регуляції поведінки, психічні особливості людини (темперамент, характер, здібності).

вміти: охарактеризувати психічні явища як форми психічного відображення дійсності і регуляції поведінки та діяльності людини, аналізувати сучасні напрямки психологічної науки, застосувати отримані знання при аналізі та оцінці своєї поведінки і особистості та поведінки і особистості інших людей. класифікувати, характеризувати та застосувати методи психології, визначати роль психологічних знань у різних видах професійної діяльності, у пізнанні себе та інших людей, аналізувати комунікативні дії, застосувати методи вивчення міжособистісних стосунків у групі, застосувати методи вивчення когнітивних процесів, застосувати методи вивчення емоційних процесів, застосувати методи вивчення вольових процесів, дати характеристику прояву особливостей темпераменту, характеру та здібностей у поведінці та різних видах діяльності людини.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: Педагогіка

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Загальна психологія як наука.

Рівні та структура психіки. Методи загальної психології. Діяльність. Спілкування. Особистість. Визначення особистості в загальній психології. Розвиток і формування особистості. Соціальні та біологічні передумови розвитку особистості. Структура особистості. Соціальні групи. Міжособистісні взаємини і статус людини. Лідер і керівник групи.

Відчуття. Сприймання. Уявлення і пам'ять. Мислення і мовлення. Уява. Увага. Емоції і почуття. Воля. Темперамент. Психологічні характеристики темпераменту. Темперамент і індивідуальний стиль діяльності.

Характер. Поняття про характер. Біологічна та соціальна природа характеру. Структура характеру і його властивості. Механізми формування характеру.

Здібності. Поняття про здібності. Задатки і здібності. Здібності і діяльність. Види здібностей та їх класифікація. Рівні розвитку здібностей.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія. – К.: Либідь, 2005.
 2. Бондарчук Е.И. Основы психологии и педагогики. – К., 2002.
 3. Палеха Ю.І. Основы психології та педагогіки. – К., 2002.
 4. Степанов О.М. Основы психології і педагогіки. – К., 2006.
 5. Дубравська Д.М. Основы психології. – Львів, 2001.
- 12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ:** екзамен.
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень

1. КОД: ПНД 1.03
2. ТИП: нормативний
3. РІК НАВЧАННЯ: перший
4. СЕМЕСТР: 1
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5
6. ЛЕКТОР: доц. Дроздов В. В.
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: формування у студентів системного уявлення про теоретико-методологічні аспекти історичної науки, провідні тенденції її розвитку, умінь та навичок академічного письма, а також вивчення методології наукових досліджень і методики здійснення досліджень конкретних проблем з історії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати: предмет, функції та завдання історії як майбутньої сфери професійної діяльності, основні її поняття і категорії, теоретико-методологічні засади; теорію наукових досліджень, зокрема критерії науковості знань, види наукових досліджень, організаційну структуру науки, організації науково-дослідницької діяльності студентів, структуру і логіку наукового дослідження, загальну методологію наукової творчості; правила і методи пошуку і обробки наукової інформації; загальні вимоги щодо підготовки, оформлення і захисту навчальних, курсових та кваліфікаційних робіт; принципи та правила академічної доброчесності, інструменти боротьби з її порушеннями, поняття плагіату та вимоги до цитування наукових джерел.

Вміти: аналізувати становлення та розвиток історичної науки, розуміти основні принципи та напрями сучасного історіописання, оперувати історичною термінологією; володіти методами і технологіями організації науково-дослідницької діяльності, самостійно виконувати науково-дослідні завдання з визначеної тематики; здійснювати пошук наукової літератури та історичних джерел, застосовувати прийоми критики та аналізу історичної літератури та джерел; оформлювати наукові результати згідно вимог Міністерства освіти і науки України, переводити наукові знання у площину практичного використання; володіти науковим стилем при написанні наукових досліджень; розуміти роль академічної культури та академічної доброчесності в сучасному освітньому та науковому процесі.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: Спеціальні історичні дисципліни

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Роль академічної культури в системі вищої освіти. Поняття, мета та завдання академічної доброчесності. Правові аспекти академічної доброчесності та інструменти боротьби з її порушеннями. Культура особистості дослідника. Етична поведінка в науці. Науковий стиль. Ознаки культури наукового мовлення. Письмо як спосіб наукової комунікації. Наука як особлива форма людської діяльності. Організація наукової діяльності в Україні. Поняття та види науково-дослідної роботи. Класифікація наукових

досліджень. Поняття, мета та завдання науково-дослідної роботи студентів. Види та форми науково-дослідної роботи студентів.

Сутність історії, її призначення. Найважливіші завдання історичної науки. Функції історії. Історична свідомість. Об'єкт і предмет пізнання в історії. Закон і закономірність в історії. Роль особи в історії. Особливості історії як об'єкту пізнання. Класифікація історичних знань. Проблема істинності. Сенс історії. Ціннісні історії і цінності існування людини. Філософія історії.

Поняття «історіографія». Антична історіографія. Теологічна історія європейського середньовіччя. Історіографія європейського Ренесансу: критична історія. Історична думка Бароко і Просвітництва (XVII-XVIII ст.): філософська історія. Історична теорія “віку історії” (XIX ст.): наукова історія. Історична думка першої половини XX ст. Теоретична історія другої половини XX ст.

Рівні та етапи пізнавальної діяльності історика. Поняття та класифікація методів історичного дослідження. Загальна характеристика понятійного апарату. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Поняття історичного джерела. Класифікація історичних джерел. Методика пошуку, опрацювання та використання історичних джерел. Принципи роботи з науковою літературою. Форми запису опрацьованого матеріалу.

Загальна схема наукового дослідження. Структура наукової роботи. Вступ: складові елементи та їх характеристика. Робота над змістом наукового дослідження. Заключний етап роботи над науковим дослідженням. Загальні вимоги до оформлення наукової роботи. Популяризація результатів наукових досліджень.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Зашкільняк Л. О. Вступ до методології історії / Л. О. Зашкільняк. – Львів : ЛОНМІО, 1996. – 96 с.
2. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник: Навч. посіб. / В. М. Литвин, В. І. Гусев, А. Г. Слюсаренко та ін. – К. : Вища шк., 2002. – 430 с.
3. Науково-дослідна робота студента в системі навчального процесу: Навчально-методичний посібник для студентів-істориків / О. М. Лебеденко, Н. О. Гончарова. – Ізмаїл : ІДГУ, 2011. – 104 с.
4. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
5. Яковенко Н. Вступ до історії / Н. Яковенко. – К. : Критика, 2007. – 376 с.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: залік.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Методика навчання історії

1. КОД: ПНД 1.04

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: другий, третій.

4. СЕМЕСТР: 4, 5

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 8

6. ЛЕКТОР: доц. Гончарова Н.О.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: сформувати цілісне уявлення про цілі та зміст сучасної шкільної освіти, і водночас віднайти ефективні механізми для навчання та виховання у своїх учнях умінь швидко адаптуватися до мінливих умов життя, працювати з великим обсягом різноманітної інформації, самостійно здійснювати її пошук, обробку, аналіз, зберігання.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: методологію методики як наукової дисципліни, зміст навчальних програм та підручників із курсів всесвітньої історії, засоби, методи та основні прийоми навчання історії, способи перевірки знань та умінь учнів та критерії оцінювання їхніх навчальних досягнень, форми позакласної та позашкільної роботи з історії.

вміти: визначати мету та завдання шкільних курсів історії, аналізувати навчальну програму та навчально-методичну літературу, складати плани-конспекти уроків, визначати тип та форму уроку, враховувати пізнавальні можливості учнів, розробляти завдання та тести для перевірки знань та умінь учнів, вести педагогічне спостереження.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Педагогіка, Психологія

КОРЕКВІЗИТ: Педагогіка співтворчості, Педагогіка спілкування

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Методика викладання історії в школі: предмет, завдання, місце серед психолого-педагогічних дисциплін. Концепція і структура історичної освіти. Характеристика підходів та принципів викладання історії. Мета та завдання шкільного курсу історії. Основні пріоритети курсу. Програма з історії для загальноосвітньої школи. Методика висвітлення дискусійних питань.

Методика організації роботи шкільного кабінету історії. Професіограма вчителя історії. Методика формування історичних уявлень. Навчально-методичний комплекс з історії. Інноваційні технології навчання. Позакласна робота. Методика підготовки та проведення історичного вечору, екскурсії, зустрічі з цікавими людьми, диспуту, брейн-рингу, конференції та інших форм роботи за фахом в позакласний час з курсу історії.

Урок як елемент і основна форма навчання. Структурно-змістові компоненти уроку. Визначення типології уроків відповідно до мети і завдань, окремих тем. Підготовка плану-конспекту уроку з історії, методика визначення мети і завдань уроку, основних методів і методичних прийомів навчання. Співвідношення праці учителя та учня на уроці. Методика закріплення, узагальнення і повторення на уроках історії. Інтегроване навчання. Здійснення міжпредметних та внутрішньокурсових зв'язків у процесі навчання історії. Засоби навчання історії. Використання образотворчої, умовно-графічної та предметної наочності з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей школярів під час вивчення курсу історії. Технічні засоби навчання у практиці викладання історії. Оцінювання особистих досягнень учнів при вивченні історії.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Гончарова Н.О. Педагогічна практика студентів історичної спеціальності: Навчально-методичний посібник. – Ізмаїл, 2009.

2. Книга вчителя історії, етики, основ правознавства: Довідково-методичне видання / Упор. Р.І. Євтушенко, О.В. Галегова. – Харків, 2005.

3. Комаров В.О. Методика навчання історії в школі: Навчальний посібник для студентів історичної спеціальності педагогічних університетів. – Кривий Ріг, 2003.

4. Курилів В. Методика викладання історії. Курс підвищення кваліфікації вчителів: Навчальний посібник. – Харків-Торонто, 2008.

5. Левітас Ф.Л., Салата О.О. Методика викладання історії. Посібник учителя. – Харків, 2006.

6. Левітас Ф.Л., Салата О.О. Методика викладання історії. Практикум вчителя. – Харків, 2007.

7. Пометун О., Фрейман Г. Методика навчання історії в школі: Навчальний посібник. – К., 2006.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Історія України та української культури.

1. КОД: ПНД 1.05

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший, третій, четвертий

4. СЕМЕСТР: 3, 4, 5, 7

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 18

6. ЛЕКТОР: доц. Дізанова А. В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: сприяти формуванню у студентів знань щодо становлення і розвитку українського народу, його діяльності в соціально-економічній, духовній, політичній, державній, культурній сферах з давніх часів до сьогодення, взаємодії з іншими народами та державами; вмінь аналізувати економічні, соціальні, політичні, культурні явища й процеси, що відбувалися в Україні на різних етапах історичного розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: сучасні методи історичного пізнання, історичний термінологічно-понятійний апарат; основні етапи історичного процесу та культурного розвитку на теренах України; специфіку політичного, соціального, економічного, культурного життя України на різних етапах історії, специфіку розвитку окремих регіонів України;

вміти: використовувати набуті знання в практичній діяльності; аналізувати історичні події, орієнтуватися в історичному просторі та часі, визначати причинно-наслідкові зв'язки, оцінювати роль суб'єктивних та об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах; давати оцінку пам'яткам вітчизняної та світової культури, співвідносити їх з історичними періодами, самостійно поглиблювати знання у рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних технічних засобів.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Вступ до історії з основами наукових досліджень

КОРЕКВІЗИТ: Історія країн Центрально-Східної Європи

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Стародавня доба в історії України. Східні слов'яни. Проблема етногенезу та розселення слов'ян. Походження та основні етапи формування українського етносу.

Середньовічна держава Київська Русь. Галицько-Волинське князівство.

Українські землі під владою іноземних держав (XIV – перша половина XVII ст.). Українське козацтво. Запорозька Січ: адміністративно-територіальний устрій, господарство, традиції. Українська національна революція середини XVII ст.: причини, характер, мета, рушійні сили революції. Проблеми періодизації. Б.Хмельницький. Становлення української козацької держави. Соціально-економічні, політичні, демографічні наслідки революції.

Гетьманщина, Правобережна Україна і Запорозька Січ в кінці XVII – XVIII ст.

Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (XIX – початок XX ст.)

Українська революція 1917-1920 рр. Українська Центральна Рада. Універсали УЦР. Гетьманський переворот. Зовнішня і внутрішня політика П. Скоропадського. Директорія. Проголошення ЗУНР та її діяльність. Акт злуки УНР і ЗУНР. Встановлення влади рад на початку 1919 року. Створення УСРР. «Воєнний комунізм». Поразка Української національно-демократичної революції. Основні уроки і здобутки української революції.

Україна у міжвоєнну добу (1921-1939). Україна в Другій світовій війні (1939-1945 рр.) та післявоєнний період (1945-1954 рр.). Українська РСР у 1954-1991 рр. Зародження дисидентського руху. Україна в період загострення кризи радянської системи (1965-1985 рр.). Спроби оздоровлення суспільно-політичного життя у період «перебудови». Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 року. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року. Грудневий референдум. Вибори Президента України.

Україна в умовах незалежності. Розгортання державотворчих процесів. Конституція України. «Помаранчева революція». «Революція гідності». Основні напрямки зовнішньої політики.

Проблема періодизації української культури. Витоки та передумови формування української культури. Християнізація Русі та її значення для розвитку української культури. Церква як рушійна сила культурного розвитку Київської Русі. Загальна характеристика мистецтва Київської Русі (архітектура, літописання, музика, живопис та ін.).

Інкorporація українських земель до складу Литви та Польщі. Умови розвитку національно-культурного і релігійного життя. Поява козацтва та його значення для розвитку української культури. Вплив гуманістичних та реформаційних ідей в Україні. Особливості українського бароко (архітектура, література, музика, театр). Видатні вчені і діячі Києво-Могилянської академії. Григорій Сковорода, його філософське вчення.

Національне відродження в Україні: причини, передумови та періодизація українського національного відродження. Кирило-Мефодіївське товариство та ідея єдності слов'янських народів. Тарас Шевченко – ідеолог модерної України.

Розвиток української культури в другій половині XIX - на початку XX ст. Вплив реалізму на розвиток українського мистецтва (література, театр, музика, живопис). Традиція та «модерн» в українській культурі кінця XIX - початку XX ст.

Культурний рух періоду Центральної Ради. Формування української національної школи. Національно-культурна політика Гетьманату. Автокефалія Української православної церкви. Політика «українізації» та її вплив на українську культуру 20-30-х років XX ст. Сталінський терор та його наслідки для української культури.

Розвиток культури України під час Другої світової війни. Шестидесятники. Рух дисидентів та боротьба за національну культуру. Вплив Горбачовської перебудови на українську культуру. Національна культура в умовах зростання національно-культурної ідентичності. Національно-культурне відродження в Україні в середині 80-х – на початку 90-х рр. та його особливості. Проголошення незалежності України та його значення у формуванні національної самосвідомості українців та розвитку духовної культури.

Суперечливий характер культурного процесу в сучасних умовах. Сучасні здобутки української культури. Українська культура в умовах постмодернізму.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бойко О.Д. Історія України. Навчальний посібник для ВНЗ. — К., 2010.
2. Лазарович М. В. Історія України : навч. посіб. / М. В. Лазарович. – 3-тє вид., стереотип. – К., 2013.
3. Мицик Ю., Бажан О. Історія України. – К.: Кліо, 2015.
4. Пальм Н. Д. Історія української культури : навч. посібник / Н. Д. Пальм, Т. Є. Гетало. – Харків : Вид-во ХНЕУ, 2013. – 296 с.
5. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богущкий. – К. : Знання, 2007. – 680 с.
6. Хома І. Я. Історія української культури : навч. посібник / І. Я. Хома, А. О. Сова, Ж. В. Мина. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 356 с.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: екзамени (3, 4, 5, 7).

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Історія первісного суспільства

1. КОД: ПНД 1.06

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший.

4. СЕМЕСТР: 1.

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: доц. Дроздов В. В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: розкрити особливості джерел та історіографію історії первісного суспільства, її періодизацію; з'ясувати рушійні сили антропосоціогенезу, основні чинники та формування людини і суспільства; охарактеризувати форми соціальної організації первісних людей та їх розвиток протягом первісної доби; розкрити особливості господарської діяльності, соціально-економічних відносин, способу життя первісних людей; вивчити еволюцію сімейно-шлюбних відносин та статевікових відносин у первісному суспільстві; проаналізувати розвиток раціональних знань, релігійних вірувань та мистецтва на різних етапах історії первісного суспільства; з'ясувати причини розпаду первісного суспільства та становлення цивілізації, охарактеризувати стадії політогенезу.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: етапи вивчення первісної епохи, сучасні наукові підходи до висвітлення ключових проблем антропосоціогенезу; особливості еволюції первісної людини, розвитку господарського життя, соціально-економічних, політичних, шлюбно-сімейних відносин, матеріальної та духовної культури первісного суспільства; основні рушійні сили антропогенезу, чинники розвитку первісного суспільства та причини формування стратифікованого суспільства, виникнення держави та становлення цивілізації.

вміти: аналізувати підходи та концепції виникнення людини та суспільства, обґрунтовувати свою світоглядну позицію щодо процесів розвитку первісного суспільства визначати представників різних стадій антропогенезу, виділяти характерні ознаки окремих періодів розвитку первісного суспільства, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між процесами еволюції людини та розвитку первісного суспільства.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання.

9. КОРЕКВІЗИТ: Основи археології та етнографії, Історія України та української культури.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Вступ до історії первісного суспільства. Хронологія первісної історії. Спеціальні періодизації історії первісного суспільства. Періодизація Л.Г. Моргана та Ф. Енгельса. Періодизація С. Толстова. Періодизація В.Г. Чайлда. Неоеволюціоністські періодизації. Поняття антропогенезу. Ранні стадії антропогенезу. Пізні стадії антропогенезу. Становлення та еволюція роду Homo. Завершення антропогенезу. Расогенез.

Виникнення первісного суспільства. Основні чинники соціогенезу. Становлення знакової поведінки та проблема походження мови. Теорії походження мови. Етапи розвитку людської мови в процесі антропогенезу. Рушійні сили та механізми розвитку культури в первісну епоху. Причини походження релігійних уявлень. Специфіка міфологічного світогляду. Причини виникнення різних форм мистецтва.

Суспільство в епоху ранньої первісної общини. Верхньопалеолітична революція. Перехід до відтворюючого господарства. Пізня первісна община. Неолітична революція. Розклад первісного суспільства та становлення цивілізації. Поняття «стратифіковане суспільство». Політогенез: фази та стадії. Розвиток духовної культури. Виникнення писемності. Основні передумови виникнення цивілізації. Первісна історія України.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Вишняций Л. Б. Введение в преисторию. Проблемы антропогенеза и становления культуры: Курс лекций. – Кишинев, 2005.
2. Дроздов В. В. Історія первісного суспільства в схемах і таблицях : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Ізмаїл, 2016.
3. Рижева Н. О. Історія первісного суспільства : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Миколаїв, 2013.
4. Станко В. Н. Історія первісного суспільства : підручник. – К. : Либідь, 1999.

- 12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ:** екзамен.
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Історія стародавнього світу

- 1. КОД:** ПНД 1.07
- 2. ТИП:** нормативний
- 3. РІК НАВЧАННЯ:** перший.
- 4. СЕМЕСТР:** 2.
- 5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС:** 7
- 6. ЛЕКТОР:** доц. Гончарова Н.О.
- 7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

Завдання дисципліни: сформуванню уявлення студентів про предмет стародавньої історії суспільства, його місце у всесвітньо-історичному процесі; виявити специфіку розвитку східних цивілізацій; розібратися у сутності полісної організації античного суспільства; виявити історичні можливості рабовласницької соціально-економічної системи; ознайомити студентів з досягненнями культури стародавнього світу в усіх її виявах; розглянути проблеми, пов'язані з повсякденним життям людей стародавніх суспільств; дійти певних аргументованих висновків щодо основних шляхів розвитку стародавніх цивілізацій Сходу та Заходу, визначити їх місце у всесвітньо-історичному процесі, внесок до скарбниці світової цивілізації.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: об'єкт, предмет, структуру історії стародавнього періоду; основні етапи розвитку історії стародавніх суспільств; основні факти, події, дати, видатних діячів; соціально-економічний, політичний і культурний розвиток суспільства на різних етапах його розвитку; пріоритети зовнішньополітичної діяльності стародавніх суспільств у різні історичні періоди; процеси етногенезу та особливості менталітету.

вміти: самостійно й вільно орієнтуватися в джерелах і науковій літературі з історії стародавнього світу; критично оцінювати різні точки зору і обґрунтовувати власну думку з дискусійних проблем історії стародавнього світу; логічно мислити, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, закономірності розвитку історичних процесів суспільства; аналізувати, систематизувати, узагальнювати історичний матеріал, локалізувати його в просторі й часі; давати морально-етичну оцінку подіям, явищам, діяльності видатних особистостей стародавньої епохи.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання.

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Історія первісного суспільства.

КОРЕКВІЗИТ: Основи археології та етнографії, Історія України та української культури.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Стародавній Схід – місце виникнення перших рабовласницьких суспільств. Причини виникнення та особливості формування інституту держави на Сході.

Історія Стародавнього Єгипту. Особливості формування інституту держави в Єгипті. Передня Азія у давнину. Характеристика суспільства та політичної системи у Дворіччі. Вавилон. Ассирія. Політико-господарське життя Халдейського царства.

Середня Азія в давнину. Перська держава. Близький Схід у давнину. Історія Індії та Китаю в давнину.

Культура країн Стародавнього Сходу. Історія Стародавньої Греції (II – початок I тис. до н.е.). Особливості утворення міст-держав. Ахейський та дорійський періоди. Розвиток господарства та суспільні відносини в Греції в XI-IX ст. до н.е.

Архаїчна та класична Греція. Суспільно-економічний устрій Афінської держави та стародавньої Спарти. Велика грецька колонізація. Греко-перські війни.

Еллінізм. Походи Олександра Македонського та створення його імперії. Причини розпаду імперії. Подальший розвиток елліністичних держав. Особливості формування грецької культури та її досягнення.

Історія Стародавнього Риму. Виникнення міста Рима. Правління царів. Суспільно-політичне життя Римської республіки у V-III ст. до н.е. та організація влади. Боротьба з Карфагеном за панування в Західному Середземномор'ї. Розвиток римської держави та суспільства у II ст. до н.е. Причини кризи республіки в I ст. до н.е.

Утворення імперії та правління Октавіана Августа. Нова система державного управління. Правління династій Юліїв-Клавдіїв, Флавіїв і Антонінів. Діяльність перших християнських громад і церкви. Суспільно-політичне життя пізньої римської імперії та причини її кризи.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Балух В.О., Коцур В.П. Історія Стародавнього Риму: Курс лекцій. – Чернівці, 2005.
2. Балух В.О., Макар Ю.І. Історія Стародавньої Греції: Курс лекцій. – Чернівці, 2001.
3. Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу. Курс лекцій: Навчальний посібник. – К., 2006.
4. Лагунова Т. Давня Греція. – Харків, 2005.
5. Тищик Б. Історія держави і права країн Стародавнього світу: Навчальний посібник. – Львів, 2001.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Історія середніх віків

1. КОД: ПНД 1.08

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: другий

4. СЕМЕСТР: 3

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 7

6. ЛЕКТОР: к. і.н. Башли М.І.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: вивчення історії середньовіччя на засадах системно-структурного принципу; розгляд історії середніх віків з позицій системності, заохочення студентів до самостійних роздумів про логіку та закономірності міжнародних відносин.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основні поняття дисципліни, зміст її категорій, механізм їх взаємодії; особливості історії середньовіччя на різних етапах її розвитку; різні наукові підходи до еволюції людського суспільства в контексті виникнення і поглиблення зв'язків між різними країнами; аналізувати стан і рівень розвитку капіталістичних відносин в різних країнах Західної Європи, розуміти причини та наслідки Реформації, характеризувати зміни, які відбулися в політичному розвитку країн пізнього Середньовіччя.

вміти: опрацюючи тематичну літературу, самостійно збагачувати свій науковий та творчий потенціал, застосовувати прогресивні та раціонально виважені методи оволодіння знаннями; орієнтуватись у науковій літературі з актуальних проблем середньовіччя, відбирати з цієї інформації найголовніше, вміти систематизувати її; працювати з науково-методичними посібниками; застосувати отриманні теоретичні знання при проведенні наукового дослідження.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Історія стародавнього світу

КОРЕКВІЗИТ: Історія країн Центрально-Східної Європи (від давнини до XVI ст.)

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Джерела з історії середніх віків V – IV ст. Сутність поняття «середні віки» та «феодалізм», їх зміст в історичній науці. Характеристика феодалізму. Періодизація епохи середньовіччя в Західній Європі. Феодальний світ. Соціальні інститути. Держава, право та церква. Періодизація епохи середньовіччя в Західній Європі. Класифікація середньовічних джерел. Загальна характеристика середньовічних джерел та методів їх вивчення. Джерела з історії V – XI ст. Джерела з історії XI – XV ст.

Раннє середньовіччя. Велике переселення народів. Загибель Західної Римської імперії та утворення варварських королівств. Виникнення та розвиток феодальної держави та права. Виникнення ісламу та Арабський халіфат. Доісламські вірування арабів. Мухамед і виникнення ісламу. Халіфат Омейядів. Суть та наслідки створення держави арабів – халіфату Омейядів. Дві імперії: Візантійська та Франкська. Епоха вікінгів (VIII – XI ст.). Західноєвропейські країни в X – XIII ст. Хрестові походи. Англія до середини XIII ст. Франція до XIII ст. Італія та Німеччина до XIII ст. Іспанія в VIII – середині XI ст. Візантія у XIII – XV ст. Турецькі завоювання на Балканах. Духовний світ середньовіччя. Виникнення і розвиток середньовічних міст.

Європа в XIV – XV ст. Франція і Англія в XIV – XV ст. Німеччина в XIV – XV ст. Скандинавські країни в XIII – XV ст. Італія та країни Піренейського півострова в XIII – XV ст. Угорське королівство в X – XV ст. Великі географічні відкриття та виникнення колоніальної системи.

Європейські країни періоду пізнього середньовіччя. Німеччина в XVI – першій половині XVII ст. Швейцарія в XVI – першій половині XVII ст. Нідерланди в XVI – першій половині XVII ст. Іспанія та Італія в XVI – першій половині XVII ст. Англія в XVI – першій пол. XVII ст. Франція в XVI – першій половині XVII ст. Австрія в XVI – XVII ст. Угорщина, Трансільванія, Молдавія та Валахія в XVI – першій половині XVII ст. Країни північної Європи в XVI – першій половині XVII ст. Міжнародні відносини в Європі в XVI – першій половині XVII ст. Розвиток міжнародних відносин в Європі в XVI ст. Європа та Османська імперія в XVI – першій половині XVII ст. Тридцятирічна війна та її наслідки.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Блок, Марк. Феодальне суспільство / [пер. з фран. Віктора Шовкуна.] – К., 2002.
2. Глушанин Е. П. История Германии. С древнейших времен до создания Германской империи: Учебное пособие. / [под ред. С. А. Васютина и Е. П. Глушанина] в 3 тт. – М., 2008. – Т. 1.
3. История средних веков: в 2-х т.: [Учебник] / [под. ред. С.П.Карпова]. – М., 2001.
4. Карева В. В. История средних веков. / В. В. Карева. – М., 1999.
5. Сорочан С. Д. Історія середніх віків. / С. Д. Сорочан. – Харків, 2001.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: залік.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Нова та новітня історія країн Західної Європи і Північної Америки

1. КОД: ПНД 1.09

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: третій, четвертий

4. СЕМЕСТР: 5, 7

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 12

6. ЛЕКТОР: доц. Церковна В.Г.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни полягає у вивченні теоретичних питань, пов'язаних із розумінням окремих періодів Нової та Новітньої історії країн Західної Європи та Північної Америки, загального розвитку державного ладу, певних питань ідеології та культури, а також особливостей розвитку політичних відносин у контексті загальних

процесів становлення і розвитку індустріального та постіндустріального суспільств у країнах Західної Європи і Північної Америки.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: головні етапи та тенденції політичного, економічного, соціального та культурного розвитку країн Західної Європи та Північної Америки в даний період; головні події, що відбувалися в історії розвитку країн Західної Європи та Північної Америки в даний період; головні ідейно-політичні течії та напрямки, що існували в даний період, їх вплив на розвиток суспільства; головні події в розвитку міжнародних відносин даного періоду; специфіку та особливості розвитку окремих країн та регіонів світу в період новітньої історії;

вміти: аналізувати події, що відбувалися у суспільно-політичному житті країн Західної Європи та Північної Америки в даний період як у міжнародному масштабі, так і у масштабі окремих країн та давати їм науково обґрунтовану оцінку; аналізувати та порівнювати головні тенденції політичного, економічного, соціального і культурного розвитку країн Західної Європи та Північної Америки в даний період; виявляти та обробляти інформаційні джерела, що висвітлюють історію країн Західної Європи та Північної Америки в даний період; навчитися логічно мислити і викладати матеріал, робити аргументовані висновки, користуватися додатковою літературою; використовувати здобуту інформацію у своїй майбутній роботі.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Історія середніх віків

КОРЕКВІЗИТ: Історія країн Центрально-Східної Європи (XVI – початок XX ст.)

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Особливості європейського абсолютизму. Англійська буржуазна революція XVII ст. Французька революція кінця XVIII століття. Війна за незалежність та утворення США. Об'єднання Німеччини. Громадянська війна у США. Виникнення та розвиток робітничого руху у Західній Європі та США. Революції 1848 року в Європі. Англія в ост. третині XIX – на поч. XX ст. Німецька імперія в останній третині XIX – на початку XX ст. Франція в останній третині XIX – на початку XX ст. США в останній третині XIX – на початку XX ст. Міжнародні відносини в останній третині XIX - на початку XX ст. Перша світова війна (1914–1918 рр.).

Новітня історія та її головні закономірності. Версальсько-вашигтонська система міжнародних відносин. Сполучені Штати Америки у 1918 – 1939 рр. Великобританія у 1918 – 1939 рр. Франція у 1918 – 1939 рр. Німеччина у 1918 – 1939 рр. Канада 1918 – 1939 рр. Друга світова війна (1939 – 1945 рр.).

Основні тенденції розвитку індустріального та постіндустріального суспільства у другій половині XX століття – на початку XXI ст. США у другій половині XX – на початку XXI ст. Великобританія у другій половині XX – на початку XXI ст. Франція у другій половині XX – на початку XXI ст. ФРН у другій половині XX – на початку XXI ст. Канада у другій половині XX – на початку XXI ст. Міжнародні відносини на рубежі XX – XXI ст.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Алексеев Ю.М. та ін. Всесвітня історія: Навч. посібник. – К., 2007
2. Всесвітня історія. Навч. посібник / Б. Гончар, М. Козицький, В. Мордвінцев, А. Слюсаренко. – К., 2002.
3. Газін В.П. Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки (1945 – 2002 рр.): Навч. посібник. – К., 2004.
4. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945 – 2002). – Вінниця, 2003.
5. Коріненко П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918 – 1945). Навч. посібник. – Тернопіль, 2003.
6. Нова історія країн Європи та США. 1871 – 1918 роки : підручник / Б.М. Гончар, Н.Д. Городня. – К., 2008.

- 12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:** екзамени (5, 7).
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Історичне джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни

- 1. КОД:** ПНД 1.10
- 2. ТИП:** нормативний
- 3. РІК НАВЧАННЯ:** перший.
- 4. СЕМЕСТР:** 1
- 5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС:** 6
- 6. ЛЕКТОР:** доц. Дроздов В.В.
- 7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

Завдання вивчення дисципліни: ознайомлення з різними методами джерелознавчого аналізу, історією виникнення та розвитку окремих спеціальних дисциплін; формування навичок самостійного аналізу історичних джерел; підвищення джерелознавчої та загальнонаукової культури; вивчення основних понять курсу та фахової термінології з кожної спеціальної історичної дисципліни; аналіз ролі окремих спеціальних історичних дисциплін у відтворенні історичної давнини.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: класифікацію та видову типологію історичних джерел; основні принципи та прийоми роботи з джерелами з метою отримання необхідної інформації, конкретні можливості та прийоми використання джерел в практичній діяльності; класифікацію спеціальних історичних дисциплін; джерельну базу спеціальних історичних дисциплін.

вміти: шукати та відбирати джерела, що містять необхідну інформацію; оцінювати інформаційні можливості та пізнавальну цінність джерела; застосовувати на практиці основний метод – джерелознавчий аналіз та синтез; використовувати різноманітні типи джерел у навчанні історичних дисциплін, робити логічні умовиводи та на їх основі відтворювати картину історичного минулого; розрізняти види спеціальних дисциплін за методами їхнього дослідження; орієнтуватись в сучасних процесах розвитку спеціальних дисциплін в Україні та в інших країнах.

- 8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ:** аудиторне навчання
- 9. КОРЕКВІЗИТ:** Вступ до історії з основами наукових досліджень.
- 10. ЗМІСТ КУРСУ:**

Історичне джерелознавство як наукова система і навчальна дисципліна. Джерелознавство в системі історичної науки. Предмет, завдання та функції історичного джерелознавства. Методологічні засади джерелознавства. Джерелознавча термінологія. Основні етапи розвитку джерелознавства. Основні компоненти історичного джерелознавства. Поняття історичного джерела. Об'єктивно-суб'єктивна природа джерела. Джерельна база історичних досліджень. Поняття класифікації джерел, її завдання і значення. Методика пошуку, опрацювання і використання історичних джерел. Етапи роботи з джерелами. Джерелознавча критика. Перехід до аналітичної критики як початок наукового використання досліджених джерел. Основні групи історичних джерел.

Предмет та завдання курсу спеціальних історичних дисциплін. Виникнення та основні етапи розвитку спеціальних історичних дисциплін. Класифікація спеціальних історичних дисциплін. Сфрагістика, гліптика, фалеристика, медальєрика. Нумізматика, боністика, іконографія. Папірологія, берестологія, епіграфіка. Геральдика, вексилотографія. Генеалогія. Геортологія, маргіналістика. Палеографія, археографія, текстологія, герменевтика. Хронологія історична. Метрологія історична

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бойко В.П. Основы вспомогательных исторических дисциплин: Учеб. пособие. – Томск, 2005.

2. Історичне джерелознавство : підручник для вузів / Я. С. Калакура, І. Н. Войцехівська, С.Ф. Павленко, Б. І. Корольов, М. Г. Палієнко . – К., 2003 .
3. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник. – К., 2002.
4. Спеціальні історичні дисципліни: довідник: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. Н. Войцехівська (кер. авт. кол.), В. В. Томазов, М. Ф. Дмитрієнко [та ін.]. — К., 2008.
- 12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ:** екзамен.
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Історичне краєзнавство, музеєзнавство та архівознавство

- 1. КОД:** ПНД 1.11
- 2. ТИП:** нормативний
- 3. РІК НАВЧАННЯ:** другий.
- 4. СЕМЕСТР:** 2
- 5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС:** 4
- 6. ЛЕКТОР:** к.і.н.Башли М. І.
- 7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

Завдання вивчення дисципліни: сформувати розуміння студентами особливостей архівознавства, краєзнавства та музеєзнавства як історичних дисциплін, їх детермінованості з природничими науками; вивчення основних понять курсу та фахової термінології; виховання патріотизму у студентів через пізнання історії рідного краю; активізація пошукової діяльності студентів; ознайомити студентів з профільними напрямками музеєзнавства, зібраннями музеїв України, можливостями їх використання у навчально-виховному процесі, туристичному бізнесі; розкрити специфіку науки архівознавство у системі прикладних історичних дисциплін.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: предмет «Історичного краєзнавства, музеєзнавства та архівознавства» та його місце в системі історичної науки; методи та принципи навчальної дисципліни; найважливіші джерела, що дозволяють всебічно ознайомитися з навчальною дисципліною; вітчизняний та світовий здобуток у галузі архівознавства, музеєзнавства та краєзнавства.

вміти: оперувати основною термінологією курсу; використовувати отримані знання при вивченні інших історичних наук; характеризувати основні етапи розвитку українського музеєзнавства архівознавства; використовувати здобуті знання при проведенні експертизи наукової, історико-культурної та практичної цінності документів та музейних експонатів; використовувати основні технологічні засади зберігання різних видів документів.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Історичне джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни

КОРЕКВІЗИТ: Історія України та української культури

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Історичне краєзнавство, як наукова дисципліна. Форми, методи та основні етапи розвитку. Джерела. Функції національного краєзнавства. Методи дослідження. Основні форми краєзнавства. Етапи розвитку історичного краєзнавства. Джерела. Особливості краєзнавчої роботи в школах України. Основні форми позакласної історико-краєзнавчої роботи в школі. Масова, групова та індивідуальна форми. Південна Бессарабія: минуле та сучасне.

Музеєзнавство як наука. Класифікація музеїв. Музеєзнавство та його специфіка. Основні функції музею. Історичний та сучасний досвід музейної справи. Особливості музеїв. Типи і профілі музеїв. Джерела фінансування музеїв. Комплектування, облік і зберігання музейних фондів. Наукове комплектування музеїв. Облік. Експозиційна

діяльність. Дослідницька та науково-фондова робота музеїв. Транспортування музейних цінностей. Проблема зберігання експонатів в музеї та виставках. Музейний менеджмент та маркетинг. Екскурсійне обслуговування. Застосування в музеях нових інформаційних технологій. Музеї в інфраструктурі туризму. Музейний маркетинг та менеджмент. Класифікація екскурсій та диференціація екскурсійного обслуговування. Визначні музеї України.

Архівознавство як наукова система і навчальна дисципліна. Історія архівної справи в Україні. Предмет, об'єкти і методи архівознавства. Джерельна база та історіографія архівознавства. Історія архівної справи в Україні: основні етапи. Організація архівної справи. Архівна система та мережа архівних установ. Організація роботи архівів. Класифікація архівних документів. Експертиза цінності документів та комплектування державних архівів. Архівне описування та обліково-пошукові засоби архівів. Забезпечення збереженості документів в архіві.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Архівознавство: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Редкол.: Я. С. Калакура та ін. – К., 2002.
2. Джерела історії Південної Бессарабії (з давніх часів до кінця XIX ст.) / Упорядники: О. М. Лебеденко, Л. Ф. Циганенко та інші; відп. упорядник Н. О. Гончарова. – Ізмаїл, 2013.
3. Південна Бессарабія (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.) : [навчально-методичний посібник] / Л.Ф. Циганенко, О.М. Лебеденко, А.В. Дізанова та інші; під ред. Л.Ф. Циганенко. – Ізмаїл, 2011.
4. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеезнавство: Навч. посіб. – К., 2008.
5. Уривалкін О.М. Історичне краєзнавство: Навчальний посібник. – К., 2006.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: залік.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Професійні вибіркові дисципліни (за вибором факультету)

Історія країн Азії, Африки та Латинської Америки

1. КОД: ПВД 2.01

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: третій, четвертий

4. СЕМЕСТР: 6, 8.

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 8

6. ЛЕКТОР: доц. Дроздов В.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни полягає у визначенні загальних закономірностей і особливостей соціально-економічного, політичного та культурного розвитку країн Азії, Африки та Латинської Америки, формуванні у студентів цілісного уявлення про специфіку розвитку окремих країн, визначення їх місця та ролі в загальноісторичному процесі.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основні етапи та періодизацію історії в хронологічних межах курсу; характерні риси та тенденції розвитку країн Азії, Африки та Латинської Америки; характер і зміст колоніального закабалення країн Азії та Африки європейськими державами; вплив європейського вторгнення на економіку, політику та культуру країн; внесок країн у загальноісторичний процес; характер і зміст соціальних процесів та рухів;

загальний напрям державного будівництва в новостворених країнах; тенденції розвитку країн Азії, Африки та Латинської Америки в умовах сучасності.

вміти: характеризувати періоди історії країн Азії, Африки та Латинської Америки; орієнтуватися в питаннях загальної історії та історії окремої країни; встановити відмінності політичного, соціально-економічного та культурного розвитку країн Азії, Африки та Латинської Америки; оцінити вплив європейського вторгнення на економіку, політику та культуру країн, гіпотетичні можливості і наслідки здійснення тих чи інших варіантів реформування політико-правового, економічного та культурного життя; оцінити сучасний стан політико-правового розвитку в країнах Азії, Африки та Латинської Америки; застосовувати отримані знання у практичній діяльності; самостійно поповнювати та систематизувати історичні знання.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Історія країн Азії та Африки в середні віки

КОРЕКВІЗИТ: Історія країн Центрально-Східної Європи

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Особливості соціально-економічного та політичного розвитку країн Азії, Африки та Латинської Америки у 1640-1914 рр. Китай під владою маньчжурів. Японія у XVII – XIX ст. Корея за Нових часів. Індія з середини XVII ст. до кінця XIX ст. Османська імперія (Туреччина) з середини XVII ст. до кінця XIX ст. Реформи. Країни Азії в період революційного піднесення 1905-1914 рр. Країни Південно-Східної Азії за Нових часів. Афганістан з середини XVII ст. до кінця XIX ст. Іран з середини XVII ст. до кінця XIX ст. Країни Малайського архіпелагу та Філіппін за Нових часів. Арабські країни у другій половині XVII – XX ст. Європейська колонізація Африканського континенту. Країни Латинської Америки у другій половині XVII – на початку XX ст.

Основні тенденції розвитку країн Азії, Африки та Латинської Америки з 1914 р. до наших днів. Країни Азії, Африки та Латинської Америки у першій половині XX ст. – початку XXI ст.: основні тенденції та проблеми розвитку. Японія у першій половині XX ст. та на сучасному етапі. Китай у першій половині XX ст. та на сучасному етапі. Корея у першій половині XX ст. до сучасності. Монголія з першої половини XX ст. до сучасності. Південна Азія у першій половині XX ст. Індія, Пакистан, Бангладеш у другій половині XX – на початку XXI ст. Південно-Західна Азія у першій половині XX ст. Афганістан, Іран, Туреччина у післявоєнний період та на сучасному етапі. Арабські країни Азії та Ізраїль у другій половині XX – початку XXI ст. Північна Африка у першій половині XX ст. Арабські країни Африки на початку XXI ст. Тропічна та Південна Африка на початку XXI ст. Особливості розвитку країн Латинської Америки у 1914-1939 рр. Країни Латинської Америки у другій половині XX – на початку XXI ст.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Газин В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки (1945-2002). Навч. посібник. – К., 2004.
2. Козицький А.М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918-1999). – Львів, 2003.
3. Новейшая история стран Азии и Африки XX в. В 3 ч. / Под ред. А.М. Родригеса. – М., 2001.
4. Посконина О.И. История Латинской Америки (до XX века). – М., 2009.
5. Рубель В.А. Нова історія Азії та Африки: Постсередньовічний Схід (XVIII – друга половина XIX ст.) Навч. посібник. – К., 2007.
6. Сергійчук І. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець XX ст.). – Суми, 2002.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: екзамен (8), залік (6).

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

1. КОД: ПВД 2.02
2. ТИП: нормативний
3. РІК НАВЧАННЯ: другий, третій, четвертий
4. СЕМЕСТР: 4, 6, 8
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 12
6. ЛЕКТОР: доц. Дроздов В.В.
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: дати студентам необхідні теоретичні та фактологічні знання про історичний розвиток країн та народів Центрально-Східної Європи; вивчити історію формування, розвитку та занепаду державності народів цього регіону Європи; виробити вміння аналізувати, порівнювати та об'єктивно оцінювати особливості розвитку народів Центрально-Східної Європи; формувати історичну свідомість студентів на прикладі історії сусідніх народів.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: загальні проблеми історії Центрально-Східної Європи з давніх часів до початку ХХІ ст.; особливості політичного, соціально-економічного та культурного розвитку народів Центрально-Східної Європи та їх місце роль в міжнародній політиці; сформувати базовий понятійний апарат дисципліни, познайомити студентів з науковими підходами до вивчення історії Центрально-Східної Європи, що склалися у вітчизняній та зарубіжній історіографії; формувати історичну свідомість студентів на прикладі історії сусідніх народів.

вміти: системно й всебічно аналізувати головні події в історії Центрально-Східної Європи; оцінювати історію окремих народів регіону у контексті загальноєвропейської та світової історії; використовувати основні історичні терміни та поняття, здійснювати самостійний пошук інформації з використанням різноманітних ресурсів; застосовувати набуті знання, вміння і навички у практичній науковій та педагогічній роботі.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Історія західної цивілізації.

КОРЕКВІЗИТ: Історія України та української культури.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Центрально-Східна Європа як історичний регіон. Первісне суспільство на території Центрально-Східної Європи. Початок державотворчих процесів у народів Центрально-Східної Європи. Римська імперія і племена Центрально-Східної Європи. Криза Римської імперії і «Велике переселення народів». Етнічні та державотворчі процеси в Центрально-Східній Європі у V–X ст. Соціально-політична криза пізньої Римської імперії та утворення Візантії. Середнє та Нижнє Подунав'я в V ст. Проблеми етногенезу давніх слов'ян. Гіпотези та концепції прабатьківщини слов'ян. Розселення слов'ян. Кочовий світ і Центрально-Східна Європа. Соціально-політичний розвиток слов'ян у останній третині I тис. н.е. Перші слов'янські ранньодержавні утворення.

Чеські землі в XI–XV ст. Гуситська революція та гуситські війни. Польська держава в XI – XV ст. Утворення та розвиток Великого князівства Литовського. Балтійські народи в X – на початку XIII ст. Литовська держава у XV ст. Балтійські народи в X – на початку XIII ст. Лівонський і Тевтонський Орден. Піднесення Угорського Королівства. Словацькі землі у складі Угорського Королівства. Друге Болгарське Царство. Сербська держава у XIII – XV ст. Боснійська держава у XIII – XIV ст. Чорногорія. Особливості розвитку міст-держав Далмації. Дубровницька Республіка. Виникнення Волоського та Молдовського князівств. Албанські князівства XIII-XV ст. Народи Центрально-Східної Європи у складі інших держав.

Утворення і розвиток Речі Посполитої. Спроба державних реформ і територіальні поділи країни. Польський народ наприкінці XVIII – на початку ХХ ст. Польський національно-визвольний рух. Польща в останній третині XIX - на початку ХХ ст. Народи Габсбурзької імперії в XVI – на початку ХХ ст. Революція 1848–1849 рр. в Австрійській

імперії. Утворення дуалістичної Австро-Угорської імперії. Балканські народи в складі Османської імперії. Сербський національний рух. Сербське князівство. Болгарське національне відродження. Російсько-турецька війна 1877 - 1878 рр. і слов'янські народи. Чорногорія, Македонія, Боснія та Герцеговина. Дунайські князівства. Становлення нових держав на Балканах. Формування Балканського союзу. Балканські війни. Білоруські землі в складі Російської імперії. Литовські землі. Естонські землі. Латвійські землі..

Країни Центрально-Східної Європи в роки Першої світової війни. Виникнення нових національних держав в Центрально-Східній Європі. Польща та Чехословаччина у 1918 - 1939 рр. Румунія та Угорщина між двома світовими війнами. Болгарія в міжвоєнний період. Держава словенців, хорватів і сербів. Королівство сербів, хорватів і словенців. Греція між двома світовими війнами. Розвиток Албанії. Країни Балтії та Білорусь в 1918–1939 рр. Розвиток Естонської Республіки. Латвія у міжвоєнний період. Розвиток Литви. Білорусь у складі СРСР.

Країни Центрально-Східної Європи в роки Другої світової війни. Країни Центрально-Східної Європи між тоталітаризмом і демократією (40-80-ті рр. ХХ ст.). Польща в період правління комуністів. Чехословацька Соціалістична Республіка. Комуністичний режим в Угорщині. Формування авторитарного режиму в Румунії. Болгарська Народна Республіка. Соціалістична Югославія. Республіки Балтії та Білорусь у складі СРСР. Польща на зламі ХХ і ХХІ ст. Чехія, Словаччина та Угорщина на сучасному етапі розвитку. Югославське питання на зламі століть. Утворення Союзної Республіки Югославія. СРЮ у конфліктах на Балканах. Косовська криза та її наслідки. Боснія та Герцеговина. Хорватська Республіка. Республіка Словенія. Республіка Македонія. Болгарія та Румунія на сучасному етапі. Держави Балтії та Республіка Білорусь на сучасному етапі. Греція та Албанія у другій половині ХХ – початку ХХІ ст.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до ХХ ст.) / За ред. В. І. Ярового. Навч. посіб. – К., 2001.
2. Історія Центрально-Східної Європи / За ред. Л. Зашкільняка. – Львів, 2001.
3. Ротшильд Д. Східно-Центральна Європа між двома світовими війнами. – К., 2001.
4. Кріль М.М. Історія країн Центрально-Східної Європи: навчальний посібник. – К., 2008 .
5. Яровий В.І. Новітня історія Центральноєвропейських та Балканських країн ХХ століття: Підручник для вищих навч. закладів. – К., 2005 .

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: екзамени (4, 6, 8).

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Основи археології та етнології

1. КОД: ПВД 2.03

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: другий.

4. СЕМЕСТР: 3

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Чорна Л.В., к.і.н. Татарінов І.Є.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: сформувані у студентів науковий підхід до вивчення старожитностей та давньої історії, ознайомити їх з основними досягненнями сучасної археологічної науки як у теоретичному, так і у практичному плані, закласти основи для подальшого накопичення конкретно-історичних знань і методологічних навичок, щоб успішно використовувати їх у дослідженні давньої історії України; формування у

студентів знань про народи світу, їх культуру, основні заняття, житло, одяг, вірування, форми співжиття тощо; протистояння ксенофобії та расизму.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основні поняття археології, методи археологічних досліджень, археологічні культури на території України; основні поняття етнології; історію науки етнології; основні теорії етносу; природу і сутність етносу; різноманітні класифікації народів світу; культуру і побут народів світу;

вміти: характеризувати основні археологічні культури, застосовувати археологічні методи; характеризувати етнічні риси народів; розрізняти етноси світу за географічним, етнолінгвістичним, расовим, господарсько-культурним типами; визначати типи етнічних процесів; працювати з політичною та фізичною картами.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Історія первісного суспільства

КОРЕКВІЗИТ: Спеціальні історичні дисципліни

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Специфіка археологічного знання. Археологічні джерела. Артефакт. Археологічна пам'ятка. Археологічний комплекс. Археологічний об'єкт. Археологічна знахідка. Археологічні скарби. Стародавні поселення і поховання. Культурні пам'ятки. Поняття категорії «археологічна культура».

Археологія України. Кам'яний вік. Мідний вік. Бронзовий вік. Кіммерійська доба раннього залізного віку. Степова Скіфія і Сарматія. Лісостеп Правобережної України в скіфську добу. Лісостеп Лівобережної України в скіфську добу. Античні пам'ятки Північного Причорномор'я. Археологія ранніх слов'ян. Археологія Київської Русі.

Етнологія як наука. Етнос як об'єкт вивчення етнології. Проблеми теорії етносу. Основні концепції етногенезу. Етнічні процеси. Суспільно-економічні формації та типи етносів. Етнічний фактор в історії та сучасному житті. Ключові поняття та терміни в теорії етносу. Основи класифікації народів світу. Географічна класифікація. Антропологічна класифікація. Расові ознаки. Великі раси. Європеїдна, монголоїдна, екваторіальна. Малі раси. Перехідні раси. Мовна класифікація. Мовні сім'ї. Господарсько-культурні типи. Етнографічні провінції. Історико-етнографічні області.

Народи Австралії та Океанії. Народи Азії. Народи Африки. Народи Америки. Народи Європи.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Археологія України: Курс лекцій. – К., 2005.

2. Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України: Підручник. – Тернопіль, 2004.

3. Баран В.Д. Давні слов'яни. – К., 1998.

4. Надольська В.В. Загальна етнологія. – Луцьк, 1999.

5. Тиводар М. Етнологія. – Львів, 2004.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Теорія держави і права

1. КОД: ПВД 2.04

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: другий.

4. СЕМЕСТР: 3

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 3

6. ЛЕКТОР: доц. Плахіна І.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: сформувати у студентів цілісні уявлення про правову систему суспільства; сприяти ґрунтовному ознайомленню студентів з Конституцією України, приватним та публічним правом; роз'яснити основні актуальні проблеми теорії держави і права; розкрити основні закони, що регулюють правове життя громадян; розвивати вміння самостійно робити аналіз юридичних фактів, співвідносити їх з законодавством; розвивати вміння обґрунтовувати свою правову позицію на основі законодавства України; виховувати повагу до Закону, без якого є неможливою розбудова громадянського суспільства.; сприяти правовому вихованню молоді і формуванню правової культури.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основні елементи та засади функціонування правової і політичної системи України; базовий категоріальний апарат, основні законодавчі акти, що регулюють правові відносини на рівні держави; основний зміст правової культури, правосвідомості особистості;

вміти: орієнтуватися в основних поняттях та термінах, які розкривають структуру та засади функціонування правової і політичної системи суспільства; самостійно робити аналіз у певних ситуаціях, що стосуються правового життя; аналізувати, узагальнювати та правильно застосовувати в практичному житті набуті теоретичні знання з дисципліни.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Правознавство.

КОРЕКВІЗИТ: Історія держави і права зарубіжних країн.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Теорія держави і права як наука та навчальна дисципліна. Походження держави та права. Особливості виникнення права. Основні теорії походження держави. Основні теорії походження права. Співвідношення суспільства і держави. Співвідношення суспільства і права. Людина, держава, право. Держава і права в політичній системі суспільства. Громадянське суспільство. Правова держава.

Держава: її сутність та закономірності розвитку. Ознаки держави. Сутність держави. Економічне, соціальне та наукове підґрунтя держави. Закономірності розвитку держави. Співвідношення держави і права. Державна влада. Функції держави. Механізм та апарат держави. Типологія держав. Східна держава. Рабовласницька держава. Феодальна держава. Буржуазна (капіталістична) держава. Соціалістична держава. Правова держава. Форми держави. Форма правління. Форма державного устрою. Політичний режим. Форма державного устрою, форма правління та політичний режим України.

Поняття, сутність та соціальна цінність права. Правове регулювання та його механізм. Правові режими. Стадії правового регулювання. Норми права. Система права. Форми (джерела) права. Правотворчість. Правосвідомість та правова культура. Правові відносини. Правопорушення та юридична відповідальність.

Поведінка людей та право. Правомірна поведінка та правопорушення. Зловживання правом. Об'єктивно протиправне діяння. Поняття соціальної відповідальності. Поняття юридичної відповідальності. Цілі та функції юридичної відповідальності. Принципи юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності. Порядок накладення юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Юридична відповідальність та державний примус. Правова система суспільства. Історичні та соціально-культурні витоки української правової системи, її особливості та зв'язок з правовими системами світу. Особливості радянської правової системи. Становлення та розвиток правової системи в Україні.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. – Харків, 1996.
2. Загальна теорія держави і права. Навчальний посібник. / За ред. В.В. Копейчикова —, 2000.

3. Кравчук М.В. Проблеми теорії держави і права. – К., 2004.
 4. Правоведение: Учебник. / Под ред. В.В. Копейчикова. – Киев – Харьков, 2002.
 5. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави. – К., 2001.
- 12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ:** екзамен.
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Історія вчень про державу і право

1. КОД: ПВД 2.05
2. ТИП: вибірковий
3. РІК НАВЧАННЯ: другий.
4. СЕМЕСТР: 4
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 3
6. ЛЕКТОР: доц. Дроздов В.В.
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: визначення закономірностей суспільного прогресу, з'ясування процесу виникнення і розвитку знань про державу і право, поступового опанування людьми сутності таких складних явищ, як держава і право, сприяння формуванню правової культури і правосвідомості майбутніх фахівців.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: сутність теоретичних поглядів на державу та право в різні періоди історії людства; зміст основних політико-правових доктрин в органічному взаємозв'язку з особливостями різних епох; ідеї, концепції, теорії і доктрини, які в логічно-понятійній формі відображають історичний процес поглибленого пізнання державно-правових явищ.

вміти: самостійно працювати з правовими першоджерелами; опанувати загальнонаукові й спеціальні методи дослідження історико-правових явищ, теорій, концепцій, доктрин; застосовувати набуті знання та навички під час вивчення інших правознавчих дисциплін.

6. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: Теорія держави і права.

КОРЕКВІЗИТ: Римське право; Історія держави і права зарубіжних країн.

18. ЗМІСТ КУРСУ:

Предмет історії вчень про право і державу. Політична і правова думка в Стародавньому світі, її місце в системі юридичних наук. Політичні і правові вчення Стародавньої Греції. Політичні і правові вчення Риму. Державно-правові ідеї в поглядах ранньохристиянських мислителів.

Політико-правові вчення в Середньовіччі. Політико-правова теорія середньовічної схоластики. Політична і правова думка Київської Русі. Політичні та правові вчення епохи Відродження і Реформації. Вчення про право і державу в XVI-XVII ст. Загальна характеристика теорії природного права. Право і держава у вченнях епохи Просвітництва. Основні напрямки західноєвропейської політико-юридичної думки наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст. Основні напрямки західноєвропейської правової і політичної думки: консерватизм, лібералізм, соціалізм. Основні напрямки європейських концепцій держави і права другої половини XIX ст. Формування соціологічної теорії права і держави. Соціально-історичні корені та теоретичні джерела марксистського розуміння права і держави. Анархістські концепції. Соціал-реформистське вчення.

Західноєвропейські вчення про державу та право у XX ст. Теорії еліт, бюрократії і технократії. Зростання впливу соціалістичних ідей на західноєвропейську політичну думку початку XX ст. Витоки політико-правової ідеології німецького націонал-соціалізму. Подальший розвиток теорії соціальної держави. Теорія плюралістичної демократії 60-70 рр. Західноєвропейські вчення про право у XX ст.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Історія вчень про державу і право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.; за ред. Г.Г.Демиденка, О.В.Петришина; Нац. юрид. акад. ім. Я. Мудрого. – Х.: Право, 2009.
2. Кормич А.І. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. – К.: Правова єдність, 2009.
3. Крестовська Н.М., Цвіркун О.Ф. Історія вчень про державу і право: Навчальний посібник. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008.
4. Марчук В.П. Історія політичних і правових вчень: навч. посіб. – К.: Вид. дім «Персонал», 2009.
5. Мироненко О.М. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. - К.: Академія, 2010.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Основи публічного права України

1. КОД: ПВД 2.06

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: третій.

4. СЕМЕСТР: 5

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Овчатова А.О.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: вивчення Конституції України, конституційних законів, Указів Президента України, Постанов Уряду та інших нормативно-правових актів, що є джерелами конституційного права України; прищеплення майбутнім фахівцям комплексу знань, умінь та навичок, які необхідні для розуміння засад функціонування адміністративного права та надання студентам глибоких знань щодо основних категорій адміністративного права, державного управління, державної виконавчої влади; з'ясування поняття кримінального права як правової галузі, його значення, принципів та місця у системі права України; вивчення джерел кримінального права, його системи, призначення та змісту норм його Загальної частини; напрацювання студентами навичок тлумачення кримінально – правових норм, їх застосування при розв'язанні задач, виконанні тестових завдань, підготовці проектів процесуальних документів.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: місце конституційного права в правовій і політичній системах, основні джерела, структуру та механізми функціонування конституційного права в Україні; основні елементи та засади функціонування адміністративного права України; основні теоретичні положення дисципліни «Кримінальне право і процес»; базовий категоріальний апарат, основні законодавчі акти, що регулюють правові відносини в сфері державного управління; базовий категоріальний апарат, основні конституційні акти, що регулюють правові відносини на рівні держави; базовий категоріальний апарат, основні законодавчі акти кримінального права України;

вміти: орієнтуватися в основних поняттях та термінах, які розкривають структуру та засади функціонування адміністративного права України; орієнтуватися в основних поняттях та термінах, які розкривають структуру та засади функціонування правової і політичної системи суспільства; самостійно робити аналіз у певних соціально-правових ситуаціях, що стосуються сфери кримінальних правопорушень; самостійно робити аналіз у певних ситуаціях, що стосуються правового життя; аналізувати, узагальнювати та правильно застосовувати в практичному житті набуті теоретичні знання з дисципліни.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Теорія держави і права. Правознавство.

КОРЕКВІЗИТ: Приватне право.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Поняття і предмет публічного права. Місце та роль конституційного, адміністративного та кримінального права в системі права України. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України. Поняття конституційного ладу та його співвідношення з державним ладом. Механізм української держави і її основні функції. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини – головний обов'язок української держави. Народ – носій суверенітету і єдине джерело влади в Україні. Форми здійснення народовладдя в Україні. Україна – унітарна республіка. Основні риси республіканської форми правління. Види республік. Особливості республіканської форми правління в Україні. Характеристика державно-політичного режиму в Україні. Поняття і сутність суспільного ладу. Основні принципи суспільного ладу. Система суспільного ладу.

Основи правового статусу людини і громадянина. Громадянство України. Правове становище біженців та осіб без громадянства. Правовий статус біженців.

Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні.

Конституційні засади місцевого самоврядування. Ознаки місцевого самоврядування. Правова, організаційна і фінансова автономність органів місцевого самоврядування. Міжнародно-правове регулювання питань місцевого самоврядування. Європейська Хартія про місцеве самоврядування.

Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави. Джерела адміністративного права. Адміністративно-правові відносини. Поняття суб'єктів адміністративного права. Органи державної виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права.

Поняття кримінального права як галузі права. Кримінальний кодекс та інші джерела кримінального права України. Поняття злочину та класифікація злочинів. Поняття та ознаки злочину за КК України. Види складів злочину. Стадії злочину.

Кримінальна відповідальність та її підстави. Поняття кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність як елемент механізму кримінально-правового регулювання. Форми кримінальної відповідальності. Загальна характеристика системи покарань за чинним КК України. Основні покарання та їх характеристика.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституційне право України: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. академіка АПрН України, доктора юридичних наук, професора Ю.М. Тодики, доктора юридичних і політичних наук, професора В.С. Журавського. – К.: Видавничій Дім „Ін Юре”, 2002. - 544 с.
2. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: Підручник /За заг. ред. В.Ф. Погорілка.- К.: Наукова думка; Прецедент, 2006.-344с.
3. Адміністративне право України. Підручник. / За ред. проф. Ю. П. Битяка. — Харків, 2000.
4. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник для студ. юрид. спец. вищ. закладів освіти /М.І.Бажанов, Ю.В.Баулін, В.І. Борисов та ін.; За ред. професорів М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. - Київ-Харків: Юрінком Інтер-Право, 2001.
5. Кримінальне право України: Заг. частина: Підручник /Александров Ю.В., Антипов В.І., Володько М.В. та ін.; Відп.ред. Кондратьєв Я.Ю.; Наук. ред. Клименко В.А. та Мельник М.І. – К.: Правові джерела, 2002.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Основи приватного права України

1. КОД: ПВД 2.07

2.ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: третій.

4. СЕМЕСТР: 6

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: проф. Кічук Я.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: сформувати у студентів цілісні уявлення про роль трудового права в правовій системі суспільства; сприяти ґрунтовному ознайомленню студентів з законодавчою базою, що регулює трудові відносини; роз'яснити основні актуальні проблеми реалізації трудового права в практичному житті; розкрити практичні аспекти основних законів, що регулюють трудові правові відносини; сформувати у студентів цілісні уявлення про роль сімейного права в правовій системі суспільства; сприяти ґрунтовному ознайомленню студентів з законодавчою базою, що регулює шлюбно-сімейні відносини; роз'яснити основні актуальні проблеми реалізації сімейного права в практичному житті; розкрити практичні аспекти основних законів, що регулюють сімейні правовідносини; розвивати вміння самостійно робити аналіз юридичних фактів, співвідносити їх з законодавством; розвивати вміння обґрунтовувати свою правову позицію на основі законодавства України; виховувати повагу до Закону, без якого є неможливою розбудова громадянського суспільства; сприяти правовому вихованню молоді і формуванню правової культури.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основні елементи та засади функціонування трудового права України; базовий категоріальний апарат, основні законодавчі акти, що регулюють правові відносини в сфері праці; основні елементи та засади функціонування сімейного права України. базовий категоріальний апарат, основні законодавчі акти, що регулюють шлюбно-сімейні правовідносини;

вміти: орієнтуватися в основних поняттях та термінах, які розкривають структуру та засади функціонування трудового права України. самостійно робити аналіз у певних ситуаціях, що стосуються правового життя, орієнтуватися в основних поняттях та термінах, які розкривають структуру та засади функціонування сімейного права України.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Теорія держави і права. Правознавство.

КОРЕКВІЗИТ: Публічне право.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Трудове право як галузь права України. Джерела трудового права. Основні принципи трудового права. Суб'єкти трудового права. Трудова правоздатність та дієздатність. Правовий статус суб'єктів трудового права, його зміст. Суб'єкти індивідуальних трудових відносин. Працівники як суб'єкти трудового права. Роботодавці як суб'єкти трудового права. Суб'єкти колективних трудових відносин. Профспілки як суб'єкти колективних трудових відносин. Поняття, види і правовий статус трудових колективів. Повноваження трудових колективів, їх класифікація. Механізм здійснення повноважень і самоврядування трудового колективу. Органи трудового колективу. Державні органи та органи місцевого самоврядування як суб'єкти трудового права. Органи державного нагляду і контролю як суб'єкти трудових правовідносин. Трудові правовідносини.

Поняття і принципи сімейного права. Історичні форми шлюбу та сім'ї. Поняття і предмет сімейного права. Принципи сімейного права. Система сімейного права. Відмінність сімейного права від цивільного. Сімейні правовідносини. Шлюб. Особисті права і обов'язки батьків і дітей. Майнові правовідносини батьків і дітей, інших членів сім'ї та родичів. Усиновлення (удочеріння). Опіка і піклування. Права і обов'язки опікунів (піклувальників).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. — 5-ге вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2008. — 860 с.
 2. Венедиктов В.С, Мельник К.Ю. Основи трудового права України: навч. посіб. — Х.: Консум, 2005. — 170 с.
 3. Трудове право України: Підручник / за ред. Н.Б. Болотіної, Г.І. Чанишевої. — К.: Т-во "Знання", КОО, 2008. — 564 с.
 4. Дякович М. М. Сімейне право : навчальний посібник / М. М. Дякович. — Київ : Правова єдність, 2009. — 512 с.
 5. Лепех С. М. Сімейне право України : навчальний посібник / С. М. Лепех. — Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. — 318 с.
 6. Ромовська З. В. Українське сімейне право : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / З. В. Ромовська. — К. : Правова єдність, 2009. — 500 с.
- 12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ:** екзамен.
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Правоохоронні органи і адвокатура

1. КОД: ПВД 2.08
2. НАЗВА: Правоохоронні органи і адвокатура
3. ТИП: вибіркова
4. РІК НАВЧАННЯ: четвертий
5. СЕМЕСТР: 8
6. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 3
7. ЛЕКТОР: доц. Плахіна І. В.
8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: Основними завданнями вивчення дисципліни «Правоохоронні органи України і адвокатура» є засвоєння теоретико-правових положень, що стосуються поняття і системи судових та правоохоронних органів, їх компетенції, організації діяльності та взаємодії з органами державної влади та недержавних структур, які співпрацюють у системі правового захисту та правової охорони

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати: систему правоохоронних органів; зміст і напрямки правоохоронної діяльності ; ознаки правоохоронної діяльності: організацію діяльності судових, правоохоронних і правозахисних органів; нормативно-правові акти, які регулюють діяльність правоохоронних та судових органів; нормативно-правові акти, які визначають систему правоохоронних та судових органів; організаційно-правові основи діяльності як державних, так і недержавних органів, які виконують правоохоронні завдання та здійснюють правосуддя, основи взаємодії правоохоронних органів України між собою та з міжнародними органами, які захищають права громадян та протидіють злочинності.

Вміти: тлумачити чинне законодавство стосовно завдань, системи, структури та організації роботи судових та правоохоронних органів; аналізувати правові акти, які регламентують діяльність судових та правоохоронних органів України; використовувати спеціальну літературу, обробляти, систематизувати, зберігати та використовувати отриману інформацію, проводити її порівняльно-правовий аналіз та використовувати її на практиці.

9. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання
10. КОРЕКВІЗИТ: теорія держави і права, конституційне право, кримінальне право, адміністративне право, цивільне право, трудове право.
11. ЗМІСТ КУРСУ:

Предмет і система курсу «Правоохоронні органи і адвокатура». Поняття правоохоронного органу. Правоохоронна діяльність, її основні ознаки та напрямки

діяльності. Законодавчі джерела курсу, їх класифікація. Поняття судової діяльності. Види правоохоронних органів, їх повноваження. Координація правоохоронної діяльності.

Судова влада в Україні та судова система, компетенція судів та їх основні завдання. Поняття правосуддя і його відмінні ознаки. Завдання, принципи діяльності та місце Конституційного Суду в судовій системі України.

Система та завдання судів загальної юрисдикції. Концепція вдосконалення судочинства для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів.

Дізнання як одна із форм досудового слідства. Поняття досудового слідства в Україні.

Місце митних органів в системі правових органів, система та завдання, взаємодія. Місце органів внутрішніх справ в системі правоохоронних органів. Поняття, завдання, основні напрямки діяльності та система органів внутрішніх справ. Органи Служби безпеки України: основні завдання та повноваження. Місце прокуратури в системі органів державної влади. Характеристика принципів організації і діяльності прокуратури. Функції прокуратури. Система органів прокуратури. Поняття, завдання та функції державної виконавчої служби.

Система органів та установ юстиції в Україні. Поняття нотаріату. Поняття, завдання та принципи організації і діяльності адвокатури України.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Адвокатура в рішеннях українських судів: Бібліотека адвоката / За заг. ред. С.Ф. Сафулька. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008.
2. Адвокатура України: правове регулювання і судова практика: Практ. посібник для адвоката / За ред. С.Ф. Сафулька, О.Д. Святоцького; Упоряд. Т.Г. Захарченко та ін. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2009.
3. Цимбалістий Т.О. Конституційна юстиція в Україні: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2007.
4. Шишкін В.І. Судові системи країн світу: Навч. посіб. (У 3-х кн.). Кн. 1. – Юрінком Інтер, 2011. –
5. Юзікова Н.С. Судові та правоохоронні органи України : Навчальний посібник. – Вид. 4-е, перероб. і доп. – К.: Істина, 2010.

13. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

14. ФОРМИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ: залік.

Поточний та підсумковий контроль здійснюється згідно «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС» (рішення вченої ради ІДГУ від 02.03.2016 р., протокол № 7).

15. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Методика навчання правознавства

1. КОД: ПВД 2.09

2. ТИП: вибіркового

3. РІК НАВЧАННЯ: третій.

4. СЕМЕСТР: 6

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: проф. Кічук Я.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: усвідомити вимоги шкільних програм правознавчих курсів; зрозуміти структуру шкільних підручників з правознавства; засвоїти теоретичні основи методики в обсязі запропонованого курсу; ознайомитися з практикою вчителів правознавства, звернути увагу на передовий досвід учителів країни; навчитися добирати конкретні методи та прийоми навчання, дидактичний матеріал до кожного розділу

шкільного курсу; засвоїти теоретичні основи сучасного уроку та методикою проведення нетрадиційних уроків правознавства, добирати наочність та ТЗН у процесі підготовки уроків.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: зміст та особливості організації навчання правознавства в різних загальноосвітніх установах; сучасні засоби підвищення якості навчально-виховного процесу; принципи, форми і методи правового навчання і виховання, сучасні освітні технології в галузі правової освіти, зокрема методики інтерактивного навчання; методикою реалізації та аналізу своєї педагогічної діяльності, застосування технічних і сучасних інформаційних засобів; принципи та систему контролю за якістю та ефективністю правового навчання; теоретичні та дидактичні засади педагогічної діяльності, особливості права, як предмета навчання, специфіку викладання різних галузей права;

вміти: використовувати різні методики (методи) навчання і виховання з різними категоріями учнів; застосовувати технічні та інформаційні засоби навчання, методи психологічного аналізу і стимуляції навчальної діяльності;

організовувати науково-дослідну роботу учнів; вибрати оптимальну для конкретних умов педагогічну технологію або систему технологій, адекватну індивідуальним та віковим особливостям учня; застосовувати різні форми і методи ведення культурно-виховної роботи на практиці, організації різних масових, групових заходів, що сприяють формуванню правової культури учнів.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Правознавство.

КОРЕКВІЗИТ: Методика навчання історії.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Предмет та структура курсу «Методика навчання правознавства».

Форми організації навчання учнів правознавства. Шкільні та позашкільні форми вивчення правознавства. Класні та позакласні форми навчання. Урок як основна форма навчання правознавства. Класифікація уроків. Типи уроків правознавства. Структура уроку правознавства. Вимоги до сучасного уроку правознавства. Особливості підготовки, побудови та проведення уроків учителем у середній школі. Нетрадиційні види уроків з правознавства.

Методи та прийоми навчання правознавства. Підручники з правознавства та методика роботи з ними. Шкільний кабінет правознавства та його роль у навчанні, вихованні та розвитку учнів.

Формування в учнів знань, умінь та навичок на уроках правознавства.

Правове виховання учнів. Мета та завдання правового виховання учнів на уроках правознавства. Виховні можливості уроку. Вибір проблеми при вирішенні виховних завдань. Формування правової культури. Виховання активної правової позиції. Методика організації та проведення виховних заходів у школі.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Андрусишин Б.І., Гуз А.М. Методика викладання шкільного курсу "Основи правознавства": Підручник. — К.: Знання, 2008.
2. Кашкар'юв Г. В. Методика викладання правознавства в школі в опорних схемах й таблицях. В 2 ч. — Х. : Вид. група «Основа», 2011.
3. Пометун, О. І. Правознавство. Практичний курс : підручник для 9 кл. [Текст] / О. І. Пометун, Т. О. Ремех. — К. : Літера ЛТД, 2009.
4. Пометун, О. І. Правознавство (практичний курс). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 9 клас [Текст] / О. І. Пометун, Т. О. Ремех. — ПП «Вікторія». — 2009.
5. Правознавство. Практичний курс: метод. посіб. для вчителів загальноосвіт. шк., які викладають курс у 9-му кл. [Текст] / О. Пометун, Т. Ремех, Л. Пилипчатина ; [за ред. О. І. Пометун]. — К. : Логос, 2009.

6. Фідула М.М. Правове виховання учнів. – К., 1997.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

15. МОВА НАВЧАННЯ: українська.